

<http://www.inpris.pl/co-sie-dzieje-w-inpris/arttykul/t/zastrzezenia-dotyczace-wyboru-j-przylebskiej-na-prezesa-tk/>

Zastrzeżenia dotyczące wyboru J. Przyłębskiej na prezesa TK

8 stycznia 2017. Zgodnie z informacjami uzyskanymi przez Helsińską Fundację Praw Człowieka i Gazetę Wyborczą istnieją zastrzeżenia co do prawidłowości wyboru sędzi J. Przyłębskiej na Prezesa TK.

Helsińska Fundacja Praw Człowieka i Gazeta Wyborcza w trybie informacji publicznej otrzymały dokumenty dotyczące wyboru kandydatów na Prezesa Trybunału Konstytucyjnego. Informacje podane przez HFPCZ i Gazetę Wyborczą wskazują na poważne zastrzeżenia co do:

- 1) prawidłowości wyboru kandydatów na Prezesa Trybunału Konstytucyjnego,
- 2) prawidłowości przedstawienia kandydatów Prezydentowi RP,
- 3) skuteczności nominacji sędzi J. Przyłębskiej na Prezesa TK przez prezydenta RP dokonanej bez wniosku w formie przewidzianej ustawą.

Wadliwość wyboru sędzi J. Przyłębskiej na Prezesa TK opiera się na dwóch kluczowych elementach:

Po pierwsze z udostępnionych dokumentów wynika, iż nie zachowano zgodnej z prawem procedury wyboru kandydatów na prezesa TK. Wybory Prezesa TK dokonywały się na podstawie art. 21 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego, która weszła w życie 20 grudnia 2016 r. (art. 21 ww. ustawy w całości przytaczamy niżej). Zgodnie z tym artykułem Zgromadzenie Ogólne Sędziów TK tworzą wszyscy zaprzysiężeni sędziowie, nie wskazano bowiem minimalnej liczby sędziów(ust. 2). Zgromadzenie Ogólne Sędziów TK zwołane na 20 grudnia 2016 r. powinno zatem obradować w składzie 15 sędziów. W zebraniu sędziów zwołanym na 20 grudnia 2016 r. jako Zgromadzenie Ogólne wzięło udział 14 sędziów. Sędzia Stanisław Rymar nie mógł wziąć udziału w Zgromadzeniu i nie uwzględniono jego prośby o wyznaczenie Zgromadzenia w innym terminie. Pomimo zgłoszenia przez kilku sędziów zastrzeżeń formalnych, przewodnicząca obradom nie zdecydowała się na zwołanie Zgromadzenia w innym terminie i umożliwienia udziału w nim wszystkim sędziom TK. W efekcie 9 sędziów TK nie wzięło formalnie udziału w głosowaniu 20 grudnia 2016 r, zgłaszając zastrzeżenia formalne, w tym dodatkowo zastrzeżenie wskazujące na konieczność wzięcia udziału w głosowaniu co najmniej połowy pełnego składu TK (czyli co najmniej ośmiu sędziów). Głosowało bowiem tylko 6 sędziów. Przy 14 sędziach obecnych na spotkaniu 20 grudnia to mniejszość.

Grupa sędziów zebranych 20 grudnia 2016 r. nie tworzyła więc Zgromadzenia Ogólnego TK. Nie mogła więc podjąć prawidłowych formalnie uchwał o wyborze kandydatów na sędziów TK. Nadmienić trzeba, że w tym zebraniu sędziów brało udział i głosowało trzech sędziów, co do których prawidłowości wyboru i legitymacji do bycia sędzią TK istnieją poważne zastrzeżenia. Chodzi tu o osoby zaprzysiężone przez Prezydenta RP w grudniu 2015 r. (prof. M. Muszyński, prof. H. Cioch, prof. L. Morawski) powołane na miejsca już zajęte przez wybranych wcześniej sędziów TK: prof. R. Hausera, prof. A. Jakubeckiego, prof. K. Ślebzaka, którzy nie zostali zaprzysiężeni przez Prezydenta RP. W głosowaniu 20 grudnia 2016 r. brało zatem udział tylko trzech sędziów, co do których nie istnieją wątpliwości w zakresie prawidłowości ich wyboru na sędziów TK: Z. Jędrzejewski, dr. hab. M. Warciński, J. Przyłębska.

Po drugie zgodnie z cytowanym w całości niżej art. 21 prawidłowa procedura wyboru i przedstawienia Prezydentowi RP kandydatów na Prezesa TK wymaga dwóch uchwał Zgromadzenia Ogólnego TK: jednej uchwały obejmującej głosowanie nad kandydaturami na Prezesa TK i drugiej uchwały obejmującej decyzję o przedstawieniu kandydatów Prezydentowi RP (art. 21, ust. 3, 7 i 8). W czasie spotkania w dniu 20 grudnia 2016 r. nie podjęto drugiej z wymienionych wyżej uchwał. Prezydent RP podejmował więc decyzję o nominacji na Prezesa TK bez formalnej uchwały Zgromadzenia Ogólnego TK o przedstawieniu Prezydentowi RP kandydatów na prezesa TK.

Podsumowując opisane wyżej zastrzeżenia:

- Spotkanie sędziów TK 20 grudnia 2016 r. nie było Zgromadzeniem Ogólnym Sędziów TK w rozumieniu obowiązujących wówczas przepisów ze względu na zbyt małą liczbę uczestników.
- W głosowaniu nad zgłoszonymi kandydaturami nie wzięła udziału co najmniej połowa ani pełnego składu TK (8 z 15), ani połowa sędziów obecnych na spotkaniu 20 grudnia 2016 r. (7 z 14). Głosowało tylko 6 sędziów.
- W głosowaniu 20 grudnia wzięło udział trzech sędziów, co do których istnieją zastrzeżenia co do ich statusu i prawidłowości wyboru (zostali wybrani na już zajęte miejsca). Sędziów, co do których wyboru nie ma formalnych zastrzeżeń głosowało tylko trzech.
- Sędziowie zebrani 20 grudnia 2016 r. nie podjęli wymaganej przepisami uchwały o przedstawieniu Prezydentowi kandydatów na prezesa TK.

Z tekstami Ewy Siedleckiej w Gazecie Wyborczej można zapoznać się [tutaj](#) i [tutaj](#). Z informacją Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka wraz ze skanami pozyskanych dokumentów można zapoznać się [tutaj](#). W związku z powyższymi informacjami na stronie Trybunału Konstytucyjnego pojawił się następujący [komunikat](#).

Przypominamy, że zgodnie z Konstytucją RP w sytuacji, gdy nie ma Prezesa TK jego funkcje pełni Wiceprezesa TK. Jest nim obecnie prof. Stanisław Biernat. Konstytucja nie przewiduje funkcji „osoby pełniącej obowiązki Prezesa TK”.

Warto zaznaczyć, że w dniu 30 listopada 2016 r. 9 sędziów TK zebranych na Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów TK skierowało do Prezydenta RP uchwałę o przedstawieniu trzech kandydatów na Prezesa TK. Prezydent RP nie powołał jednak żadnego z przedstawionych kandydatów na Prezesa TK, twierdząc, że oczekuje na poprawną formalnie uchwałę Zgromadzenia Ogólnego Sędziów TK.

Ustawa z dnia 13 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego opublikowane dnia 19 grudnia 2016 r. Dz. U. z 2016, poz. 2074

[...]

„Art. 21. 1. Sędzia pełniący obowiązki Prezesa Trybunału zwołuje posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego w sprawie przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydatów na stanowisko Prezesa Trybunału niezwłocznie i zawiadamia sędziów Trybunału o terminie tego posiedzenia.

2. W posiedzeniu, o którym mowa w ust. 1, uczestniczą sędziowie Trybunału, którzy złożyli ślubowanie wobec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Sędzia pełniący obowiązki Prezesa Trybunału ustala porządek obrad oraz im przewodniczy.

3. Kandydatów na stanowisko Prezesa Trybunału, Zgromadzenie Ogólne wyłania w drodze głosowania, według zasad określonych w ust. 4–9.

4. Każdy sędzia Trybunału, o którym mowa w ust. 2, może zgłosić swoją osobę do procedury wyłaniania kandydatów na stanowisko Prezesa Trybunału. Zgłoszenia przyjmuje sędzia pełniący obowiązki Prezesa Trybunału, od dnia ogłoszenia terminu posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego, o którym mowa w ust. 1, do momentu otwarcia tego posiedzenia.

5. Imiona i nazwiska sędziów Trybunału zgłoszonych zgodnie z ust. 4 umieszcza się na karcie do głosowania w kolejności alfabetycznej. Nad zgłoszonymi kandydaturami głosuje się łącznie. Głos jest ważny, gdy znak „x” lub „+” (dwie przecinające się linie) postawiono w wyznaczonym polu na karcie do głosowania przy nazwisku jednego sędziego Trybunału. Głosowanie jest tajne.

6. Wzór karty do głosowania określa sędzia pełniący obowiązki Prezesa Trybunału w drodze zarządzenia.

7. Jako kandydatów na stanowisko Prezesa Trybunału, Zgromadzenie Ogólne przedstawia w formie uchwały wszystkich sędziów Trybunału, którzy w głosowaniu, o którym mowa w ust. 5, uzyskali co najmniej 5 głosów.

8. W przypadku, gdy wymaganą liczbę głosów, o której mowa w ust. 7, uzyskał tylko jeden sędzia Trybunału, Zgromadzenie Ogólne przedstawia w formie uchwały jako kandydatów na stanowisko Prezesa Trybunału tego sędziego Trybunału, który uzyskał wymaganą liczbę co najmniej 5 głosów, oraz tego sędziego Trybunału, który

zdołał uzyskać najwyższe poparcie wśród sędziów Trybunału, którzy nie uzyskali wymaganej liczby co najmniej 5 głosów.

9. Jeżeli w przypadku określonym w ust. 8, najwyższe poparcie wśród sędziów Trybunału, którzy nie uzyskali liczby głosów wymaganej w ust. 7, otrzymał więcej niż jeden sędzia Trybunału, Zgromadzenie Ogólne, łącznie z sędzią Trybunału, który uzyskał co najmniej 5 głosów, przedstawia w formie uchwały jako kandydatów na stanowisko Prezesa Trybunału wszystkich sędziów Trybunału, którzy zdobyli tę samą, najwyższą liczbę głosów.

10. Uchwałę przedstawiającą osoby sędziów Trybunału wyłonionych jako kandydatów Zgromadzenia Ogólnego na stanowisko Prezesa Trybunału podpisuje sędzia Trybunału przewodniczący obradom i przekazuje ją niezwłocznie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.

11. W przypadku, gdy w trybie określonym w ust. 4–9 nie doszło do wyłonienia co najmniej dwóch sędziów Trybunału jako kandydatów Zgromadzenia Ogólnego na stanowisko Prezesa Trybunału, sędzia pełniący obowiązki Prezesa Trybunału zamyka posiedzenie i ponownie zwołuje Zgromadzenie Ogólne w sprawie przedstawiania kandydatów na stanowisko Prezesa Trybunału.

12. Do Zgromadzenia Ogólnego, o którym mowa w ust. 11, stosuje się przepisy ust. 2–11.”